

Mevrouw C. Blom – de Ruiter
Fractievoorzitter ChristenUnie

Stadhuisplein 1
Postbus 13
2400 AA Alphen aan den Rijn
Telefoon: 14 0172
E-mail: gemeente@alphenaandenrijn.nl
Website: www.alphenaandenrijn.nl

Zaaknummer
2872753

Datum
5 april 2022

Contactpersoon
A.Vos

Duurzaamheid en Economie

Onderwerp
Artikel 40 vragen ChristenUnie inzake
energiearmoede en isoleren

Geachte mevrouw Blom – de Ruiter,

Met deze brief beantwoordt het college de door u op 10 maart jl. gestelde artikel 40 vragen inzake energiearmoede en isoleren.

1. Bij hoeveel huishoudens is in onze gemeente sprake van energiearmoede, en van wanneer stammen deze cijfers?

Op basis van cijfers van onderzoek door TNO uit september 2021 zijn er 1.778 huishoudens in de gemeente Alphen aan den Rijn met energiearmoede. Op basis van deze cijfers heeft de gemeente een specifieke uitkering ontvangen van €476.346. De besteding van deze specifieke uitkering dient uiterlijk 1 mei 2023 te zijn afgerond. De cijfers van dit onderzoek zijn van voor de stijging van de energieprijzen.

Er is geen eenduidige definitie van energiearmoede. Landelijk is ook geen meetinstrument vastgesteld op basis waarvan de mate van energiearmoede kan worden vastgesteld. Een veel gehanteerde definitie voor energiearmoede is: wanneer meer dan 10% van het inkomen besteed wordt aan de energierekening. Met de stijging van de energieprijzen neemt het energiearmoede probleem toe in omvang en ernst. Op dit moment is het echter niet mogelijk om de exacte omvang van energiearmoede vast te kunnen stellen. Dit is afhankelijk van een aantal variabelen, zoals inkomen, isolatiegraad woning en of iemand een vast of variabel energiecontract heeft. We

volgen de landelijke ontwikkelingen die er zijn om inzichtelijk te krijgen wat de omvang is van dit probleem.

2. Hoe gaat dit aantal zich volgens het college ontwikkelen bij aanhoudende hoge energieprijzen, o.a. door het conflict in Oekraïne?

Energiearmoede neemt toe als gevolg van de stijgende energieprijzen. Hoe hoger de energierekening des te meer huishoudens moeite zullen hebben om de rekening te betalen. Waar het kortgeleden vooral de lagere inkomens (75% sociale huur) betrof, zal dit nu ook de middeninkomens gaan treffen en dan met name de inwoners die in een slecht geïsoleerd huis wonen en een variabel energiecontract hebben.

Huishoudens die (nog) geen gebruik maken van gemeentelijke regelingen staan niet op het netvlies bij de gemeente. Het is onmogelijk om een schatting van de toename van energiearmoede in cijfers uit te drukken. We hebben contact met TNO die in dit kader in opdracht van het Rijk (EZK, BZK en SZW) bezig is met dataverzameling en het opzetten van structurele monitoring.

3. Hoe zet dit college zich in om energiearmoede structureel tegen te gaan en kwetsbare inwoners te helpen?

Naar aanleiding van een motie van de SP van 28 oktober 2021 is toegezegd dat er een plan van aanpak komt voor de aanpak van energiearmoede. Dit plan van aanpak is nog in ontwikkeling en wordt in het tweede kwartaal van 2022 door het college vastgesteld en ter kennisname aan de Raad aangeboden.

Energiearmoede een zeer complex probleem dat niet alleen door middel van een generieke korte termijn aanpak is op te lossen. Het vraagt tijd, inzet en medewerking van de inwoners zelf en veel samenwerking met partijen zoals de woningcorporaties, (sociale) partners, energiecoaches (Energiek Alphen en Huurdersorganisaties) en vrijwilligersorganisaties in de wijk. Het uitgangspunt van het plan van aanpak is een duurzame aanpak: niet alleen nu de huishoudens helpen, maar vooral op lange termijn de oorzaken van energiearmoede tegengaan.

4. Hoeveel huizen zijn er in 2021 met behulp van de gemeente geïsoleerd?

De gemeente heeft een ondersteuningsaanbod om inwoners te helpen bij het verduurzamen van hun woning. Dit aanbod is deels bekostigd uit de Regeling Reductie Energiegebruik (RRE) en de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW).

Enkele concreet bereikte resultaten van dit energiebesparingsaanbod zijn:

- Ruim 1000 adviezen aan inwoners via energiemaatjes, energiecoaches, adviezen op maat of Duurzaam Bouwloket in de periode 2020 –2021.

- 39 VvE's waar een energieadvies en begeleidingstraject is gestart sinds 2020. Hiermee worden 1000 appartementen bereikt.
- Ruim 3000 woningen die een warmtescan van de voorgevel hebben ontvangen.
- 670 offerteaanvragen naar aanleiding van de georganiseerde collectieve inkoopactie voor energiebesparende maatregelen, met als resultaat 126 verleende opdrachten.
- 124 toegekende duurzaamheidsleningen in 2021 (737 sinds de start).

5. In hoeverre is er in de gemeentelijke isolatieaanpak een focus op de slechtst geïsoleerde huizen en mensen met energiearmoede?

Voor de extreme stijging van de energieprijzen, woonde ongeveer 75% van de huishoudens met energiearmoede in een corporatiewoning (Feiten over energiearmoede Nederland van 2021). In de prestatieafspraken met de woningcorporaties is afgesproken om een gezamenlijk maatregelenpakket op te stellen. De woningcorporaties zijn om die reden ook betrokken bij het opstellen van het plan van aanpak Energiearmoede.

Het huidige aanbod van de gemeente is grotendeels gericht op de koopwoningen en minder toegespitst op mensen met energiearmoede. Zij zijn immers niet in staat om gebruik te maken van een aanbod tot verduurzaming waarbij zij zelf nog moeten investeren (subsidierегeling, duurzaamheidslening (kredietwaardigheidstoets). Voor inwoners die niet kredietwaardig zijn, maar wel mee moeten in een wijkaanpak om deze te laten slagen en waar al een wijkuitvoeringsplan voor is opgesteld kunnen gebruik maken van een lening via het rijks Warmtefonds². De Planetenbuurt is hiervoor aangemeld.

In het plan van aanpak Energiearmoede wordt het ondersteuningsaanbod doorontwikkeld naar de doelgroep met energiearmoede. Voorlopend hierop is de gemeente eind 2021 de voucheractie gestart om deze inwoners te helpen bij het verduurzamen van hun woning. Inwoners met een sociale huurwoning of een koop- of particuliere huurwoning (bouwjaar voor 1985) met een lage WOZ-waarde zijn trapsgewijs benaderd om een bon van € 70 aan te vragen. De inwoners die bekend zijn bij de voedselbank, de eerstelijns helpdesk en sociale partners (schuldhulpverlening) zijn als eerste uitgenodigd. De kans dat de bon terecht komt bij de inwoners die deze het hardst nodig is daarmee zo groot mogelijk. Met deze bon kunnen zij energiebesparende maatregelen aanschaffen zoals tochtstrips, radiatorfolie en ledlampen. Er waren in totaal 9.500 bonnen beschikbaar, waarvan er al ongeveer 7.500 zijn besteed.

Naast de uitnodiging voor de bon zijn deze inwoners ook uitgenodigd om een gratis energieadvies aan te vragen. Voor de huurders is dit bij de huurdersorganisaties. Voor de kopers en particuliere huurders bij Energiek Alphen.

6. Heeft het college contact met het Ministerie van Binnenlandse Zaken over de uitwerking van het Nationaal Isolatieprogramma? En zo niet, is het college bereid dit snel op te pakken?

Het college staat via de G40 in contact met BZK en heeft via die route inspraak en wordt op de hoogte gehouden van de stand van zaken. Heel recent (9 maart) is er via BZK een verzoek namens ministers Jetten en De Jonge binnen gekomen bij de G40 Themagroep Duurzaamheid om deel te nemen aan de Verduurzamingscoalitie. De Themagroep heeft daar positief op gereageerd en het college zal via dit gremium input leveren voor deze coalitie en gebruik maken van dit netwerk voor kennisdeling.

7. Is er binnen de gemeente al een ambtelijk team opgezet om vorm te geven aan het aankomende Nationaal Isolatieprogramma en het bestrijden van armoede?

Vormgeven aan het Nationaal Isolatie Programma wordt getrokken vanuit het team Duurzaamheid met ondersteuning van het team duurzaamheid van de Omgevingsdienst Midden Holland. Voor het opstellen van het pva Energiearmoede is een team geformeerd met medewerkers uit de teams Duurzaamheid, Financieel fit en Young Professionals. Dit projectteam stemt af met externe partners zoals TNO, PZH, woningcorporaties en sociale partners.

Voor de uitvoering is extra ondersteuning nodig. Dit wordt uitgewerkt in het plan van aanpak Energiearmoede en in het uitvoeringsprogramma warmtetransitie.

8. Welke stappen kan de gemeente op korte termijn zetten om energiearmoede tegen te gaan en zo te voorkomen dat inwoners in kwetsbare situaties een koude winter 2022-2023 tegemoet gaan

Zie ook het antwoord bij vraag 3. De stappen worden uitgewerkt in het plan van aanpak Energiearmoede.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. ing. P.D. Wekx MBA

mr. drs. J.W.E. Spies